

॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥
मोहादधर्मयः कृत्वा पुनः समनुत्पद्यते ॥ मनः समाधिसंयुक्तो न स सेवेत दुष्कृतं ॥ ४ ॥ यथा यथा मनस्तस्य दुष्कृतं कर्म गृहते ॥ तथा तथा शरीरं तु तेनाधर्मेण मुच्यते ॥ ५ ॥ यदिव्याहरते राजन्विप्राणां धर्मवादिनां ॥ ततोऽधर्मकृता क्षिप्रमपवादात्प्रमुच्यते ॥ ६ ॥ यथा यथा नरः सम्यगधर्ममनुभाषते ॥ समाहिते मनसा विमुच्येत तथा तथा ॥ ७ ॥ भुजंग इव निर्मोकापूर्वभुक्ता जरा न्वितात् ॥ दत्त्वा विप्रस्य दानानि विविधानि समाहितः ॥ ८ ॥ मनः समाधिसंयुक्तः सुगतिं प्रतिपद्यते ॥ प्रदानानि तु वक्ष्यामि यानि दत्त्वा युधिष्ठिर ॥ ९ ॥ नरः कृत्वाप्यकार्याणि ततो धर्मेण युज्यते ॥ सर्वेषामेव दानानामन्नं श्रेष्ठमुदाहृतं ॥ पूर्वमन्नं प्रदातव्यमृजुनायर्ममिच्छता ॥ १० ॥ प्राणाल्यन्नं मनुष्याणां तस्माज्जंतु श्रज्जायते ॥ अन्ने प्रतिष्ठितो लोकास्तस्मादन्नं प्रशस्यते ॥ ११ ॥ अन्नमेव प्रशंसंति देवर्षिपितृमानवाः ॥ अन्नस्य हि प्रदाने नरंति देवो दिवंगतः ॥ १२ ॥ न्यायलब्धं प्रदातव्यं द्विजातिभ्यो न्नमुत्तमं ॥ स्वाध्यायं समुपेतैभ्यः प्रहृष्टेनांतरात्मना ॥ १३ ॥ यस्य ह्यन्नमुपाश्रंति ब्राह्मणानां शतं दश ॥ तद्वृष्टेन मनसा दत्तं न सति र्यगतिर्भवेत् ॥ १४ ॥ ब्राह्मणानां सहस्राणि दश भोज्यनरर्षभ ॥ नरोऽधर्मात्प्रमुच्येत योगेष्वभिरतः सदा ॥ १५ ॥ भैक्षेणान्नं समाहृत्य विप्रो वेदपुरस्कृतः ॥ स्वाध्यायनिरते विप्रदत्त्वे ह सुखमेधते ॥ १६ ॥ अहिंसन् ब्राह्मणस्वानिन्यायेन परिपाल्य च ॥ क्षत्रियस्त रसाप्राप्तमन्नं यो वै प्रयच्छति ॥ १७ ॥ द्विजेभ्यो वेददत्तेभ्यः प्रयतः सुसमाहितः ॥ तेनापो हतिधर्मात्सन्दुष्कृतं कर्म पांडव ॥ १८ ॥ षड्भागपरिशुद्धं च रूपेर्भागमुपाजितं ॥ वैश्वोददद्विजातिभ्यः पापेभ्यः परिमुच्यते ॥ १९ ॥ अवाप्य प्राणसंदेहं कार्कश्येन समाजितं ॥ अन्नं दत्त्वा द्विजातिभ्यः शुद्धः पापात्प्रमुच्यते ॥ २० ॥ औरसेन वलेनान्नमर्जयित्वाऽविहिंसकः ॥ यः प्रयच्छति विप्रेभ्यो न सदुर्गाणि पश्यति ॥ २१ ॥ न्यायेनैवाप्तमन्नं तु नरो हर्षसमन्वितः ॥ द्विजेभ्यो वेददत्तेभ्यो दत्त्वा पापात्प्रमुच्यते ॥ २२ ॥ अन्नमूर्जस्करं लोके दत्त्वा जर्जस्वी भवेन्नरः ॥ सतां पंथानमाहृत्य सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ २३ ॥ दानवद्विः कृतः पंथायेन याति मनीषिणः ॥ ते हि प्राणस्य दातारस्तेभ्यो धर्मः सनातनः ॥ २४ ॥ सर्वा वस्थं मनुष्येण न्यायेनान्नमुपाजितं ॥ कार्यपात्रागतं नित्यमन्नं हि परमागतिः ॥ २५ ॥ अन्नस्य हि प्रदाने नरो रौद्रं न सेवते ॥ तस्मादन्नं प्रदातव्यमन्यायपरिवर्जितं ॥ २६ ॥ यते द्वाह्येण पूर्वविभोक्तुमन्नं गृहीसदा ॥ अवध्यं दिवसं कुर्यादन्नदानेन मानवः ॥ २७ ॥ भोजयित्वा दशशतं नरो वेदविदं नृप ॥ न्यायविद्धर्मविदुषामि तिहासविदां तथा ॥ २८ ॥